

Zjawisko samookaleczeń wśród młodzieży szkolnej

wybór literatury ze zbiorów Biblioteki Pedagogicznej w Siedlcach za lata 2002-2025

Książki

1. Babiker Gloria, Arnold Lois, *Autoagresja : mowa zranionego ciała*. Gdańsk 2002.
2. Duman Anna, *Depresja u dzieci i młodzieży : jak chronić i pomóc*. Warszawa 2023.
3. Edelson Stephen M., Johnson Jane Botsford (red.), *Zachowania autoagresywne w autyzmie : przyczyny i postępowanie : perspektywa multidyscyplinarna*. Gdańsk 2018.
4. Goetz Magdalena [i in.], *Problemy i wyzwania wychowawcze XXI wieku : metody pracy z uczniem m.in. agresywnym, uzależnionym od gier czy zażywającym środki odurzające*. Poznań 2018.
5. Hollander Michael, *Gdy twoje dziecko się okalecza : jak je zrozumieć jak z nim rozmawiać i jak mu pomóc*. Sopot 2025.
6. Jęczmińska Daria, *W dolinie cierpienia : o depresji młodzieży*. Warszawa 2024.
7. Jęczmińska Daria, *Blizny, które mówią więcej niż słowa : samouszkodzenia nastolatków : zrozum, wesprzyj, pomóż...* Warszawa 2022.
8. Kołakowski Artur (red.) *Psychoterapia poznawczo-behawioralna dzieci i młodzieży : przewodnik praktyka*. Sopot 2021.
9. Kubacka-Jasiecka Dorota, *Agresja i autodestrukcja z perspektywy obronno-adaptacyjnych dążeń Ja*. Kraków 2006.
10. Lenkiewicz Kamila, *Uczeń w kryzysie psychicznym : niezbędnik dla nauczycieli i wychowawców*. Warszawa 2023.
11. Romanowska Krystyna, Dąbrowska Agnieszka, Niedźwiedzka Marta. *Nastolatki na krawędzi : czego nie wiecie o problemach swoich córek*. Warszawa 2023.
12. Przewoźnik Sylwia (red.) *Samobójstwo i autowiktyimizacja jako problem interdyscyplinarny*. Kraków 2023.
13. Salwa Aleksandra, *Emocjonalny chaos : jak uważnie i z troską ogarnąć nastoletnie życie*. Warszawa 2024.

14. Szalas Nina, Bryńska Anita (red.), *Myślę, czuję, działam : psychoedukacja i psychoterapia nastolatka : scenariusze zajęć. Cz. 1.* Warszawa 2021.
15. Szalas Nina, Bryńska Anita (red.), *Myślę, czuję, działam : psychoedukacja i psychoterapia nastolatka : zeszyty ćwiczeń.* Warszawa 2021.
16. Szalas Nina, *Myślę, czuję, działam : ćwiczenia. Moduł 7, Problemy związane z samookaleczeniami.* Warszawa 2021.
17. *Szkoła wobec zagrożeń.* Siedlce 2019.
18. Van Dijk Sheri, *Samookaleczenia nastolatków : uwolnij się od destrukcyjnych zachowań dzięki technikom terapii DBT.* Sopot 2022.
19. Vicari Stefano, *Niemy krzyk : o samookaleczeniach dzieci i młodzieży.* Sopot 2025.
20. Walsh Barent W., *Terapia samouszkodzeń.* Kraków 2014.
21. Wycisk Jowita, Ziółkowska Beata, *Młodzież przeciwko sobie : zaburzenia odżywiania i samouszkodzenia - jak pomóc nastolatkom w szkole.* Warszawa 2010.
22. Ziółkowska Beata, Wycisk Jowita, *Autodestruktywność dzieci i młodzieży.* Warszawa 2019.

Rozdziały z książek

1. Borecka-Biernat Danuta, Kurtek Paweł, Woźniak-Krakowian Agata, *Radzenie sobie młodzieży w sytuacjach trudnych.* Warszawa 2018, s. 162-186: *Wybrane przejawy zachowań autodestrukcyjnych.*
2. Duman Anna, *Depresja u dzieci i młodzieży : jak chronić i pomóc.* Warszawa 2023, s. 91-134: *Samouszkodzenia i próby samobójcze.*
3. Goetz Magdalena [i in.], *Problemy i wyzwania wychowawcze XXI wieku : metody pracy z uczniem m.in. agresywnym, uzależnionym od gier czy zażywającym środki odurzające.* Poznań 2018, s. 90-94 : *Samookaleczenia dzieci i młodzieży - jak reagować, żeby nie zaszkodzić?*
4. Grajek, Mateusz, Rej Anna, Kryska Sandra, *Zachowania autoagresywne u młodzieży dorastającej – psychospołeczne uwarunkowania problemu.* [w:] *Wychowanie,*

- profilaktyka, terapia: szanse i zagrożenia, pod red. nauk. Magdaleny Boczkowskiej, Eweliny Tymoszek, Patrycji Zielińskiej. Kraków 2012, s. 355-364.
5. Michałowska Sylwia, *Autoagresja w teorii i praktyce psychologicznej*. Szczecin 2025, s. 112-119 : *Profilaktyka, prewencja i zapobieganie samouszkodzeniom oraz zachowaniom samobójczym*.
 6. Nanowska-Ryczko Katarzyna, *Zespół dziecka maltretowanego - skutki wtórne : studium przypadku*. Gdynia 2013, s. 187-222: *Samookaleczanie*.
 7. Rydlewski Jacek, Paluszak Anna, *Uwikłani w rodzinne schematy : o tym jak dzieciństwo wpływa na dorosłe życie*. Gliwice 2025, s. 111-122 : *Dzieci, które się okaleczają*.

Artykuły z czasopism

1. Boisse Agnieszka, *Im brzydziej, tym ładniej*. *Wychowawca* 2016, nr 6, s. 10-11.
2. Czardybon Barbara, *Agresja i autoagresja w procesie zmagania się z trudnościami*. *Świat Problemów* 2023, nr 5, s. 15-18.
3. Garstka Tomasz, *Próby samobójcze i samookaleczenia*. *Dyrektor Szkoły* 2019, nr 4, s. 73-78.
4. Goetz Magdalena, *Samookaleczenia dzieci i młodzieży : jak reagować żeby nie zaszkodzić?* *Głos Pedagogiczny* 2015, nr 72, s. 19-22.
5. Komorowska Marta, *Samouszkodzenia ciała u młodzieży*. *Remedium* 2019, nr 11, s. 8-9
6. Korporowicz Marta, *O czym mówi poranione ciało czyli Czym są samouszkodzenia niesamobójcze i jak je rozpoznawać?* *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* 2021, nr 10, s. 17-27.
7. Kotowicz Justyna, *Samouszkodzenia jako forma przemocy wobec siebie*. *Niebieska Linia* 2025, nr 1, strony 18-23
8. Kozera Patrycja, *Paznokiec na ząb*. *Charaktery* 2008, nr 1, s. 74-78.
9. Kuśpit Małgorzata, *Zachowania autodestrukcyjne u dzieci*. *Remedium* 2012, nr 4, s. 6-7.

10. Labuda Krystian, *Życie na ostrzu noża*. Cz. 2. *Remedium* 2008, nr 10, s. 26-27.
11. Labuda Krystian, *Życie na ostrzu noża*. Cz. 1. *Remedium* 2008, nr 9, s. 24-25.
12. Linowska Anna, *Samookaleczenie wśród adolescentów : uwarunkowania, funkcje i konsekwencje*. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* 2025, nr 10, s. 12-21.
13. Łuba Małgorzata, *Kończę z tym : dlaczego dzieci nie chcą żyć?* *Niebieska Linia* 2022, nr 5, s. 12-14.
14. Łuba Małgorzata, *Pierwsza pomoc emocjonalna w reakcji na samouszkodzenia i zachowania samobójcze u młodych osób*. *Remedium* 2020, nr 9, s. 6-9.
15. Łuba Małgorzata, *Samouszkodzenia u młodzieży - sposoby wsparcia*. *Świat Problemów* 2016, nr 7, s. 33-37.
16. Łuba Małgorzata, *Samouszkodzenia u młodzieży - zrozumieć, żeby mądrze pomagać*. *Świat Problemów* 2016, nr 6, s. 13-17.
17. Mandal Eugenia, *Wybrane zachowania autodestruktywne a stereotypy płci*. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* 2007, nr 1, s. 13-17.
18. Matecka Monika, Wycisk Jowita, *Okaleczanie ciała - podstawy wsparcia*. Cz. 4. *Remedium* 2007, nr 1, s. 8-9.
19. Misztal Marcin, *Samookaleczenia*. *Wychowawca* 2014, nr 2, s. 20-21
20. Nowosielska Anna, Kozera Patrycja, *Rwać włosy z głowy*. *Charaktery* 2007, nr 4, s. 68-71.
21. Pasek Marzena, *W stronę autodestrukcji*. *Remedium* 2005, nr 5, s. 18-19.
22. Pawlak Gracjana, *Piercing formą autoagresji*. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* 2006, nr 9, s. 53-59.
23. Pawlak Gracjana, *Autoagresja: mowa, której język warto znać*. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* 2005, nr 4, s. 10-14, 44.
24. Pawłowska Sylwia, *Ostre przedmioty - samookaleczania wśród młodzieży*. *Remedium* 2019, nr 4, s. 15-17.
25. Polak-Janik Ewelina, *Uczeń przejawiający zachowania autoagresywne*. *Monitor Dyrektora Szkoły* 2024, nr 2 (marzec), s. 48-52.
26. Siemieniuch Katarzyna, *Rany na ukojenie*. *Psychologia w Szkole* 2014, nr 1, s. 99-104.

27. Skrętowska, Honorata, *Autodestrukcja – geneza zjawiska*. *Remedium* 2010, nr 7-8, s. 22-24.
28. Strzałko Joanna, *Powiedz mi, że jestem ważna*. *Charaktery* 2025, nr 7/8, s. 34-38.
29. Wielkiewicz Dominika, *Żyła, żyletka, kran...idę, bo mam plan*. *Opieka, Wychowanie, Terapia* 2009, nr 3/4, s. 47-48.
30. Wycisk Jowita, *Samouszkodzenia umiarkowane u młodzieży : podstawy prewencji na terenie szkoły*. *Ruch Pedagogiczny* 2009, nr 3/4, s. 5-20.
31. Wycisk Jowita, *Okaleczanie ciała - uwarunkowania społeczne*. Cz. 3. *Remedium* 2006, nr 11, s. 8-9.
32. Wycisk Jowita, *Okaleczanie ciała*. Cz. 2. *Remedium* 2006, nr 9, s. 8-9.
33. Wycisk Jowita, *Okaleczanie ciała*. Cz. 1. *Remedium* 2006, nr 6, s. 4-5.
34. Zając Dorota, *Alternatywa dla samookaleczania - przykłady zachowań zastępczych*. *Głos Pedagogiczny* 2022, nr 133 (czerwiec), s. 38-43.

Film

1. *Samookaleczenia* [film], reż. Dariusz Fedorowicz. Kraków [2015].

Oprac. Katarzyna Czarnocka-Pasztor